

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 2 juli 2020
(OR. en)

9346/20

**Interinstitutionellt ärende:
2020/0137(NLE)**

**EDUC 268
SOC 439
EMPL 341
JEUN 57
COMPET 303
ECOFIN 558**

FÖRSLAG

från:	Jordi AYET PUIGARNAU, direktör, för Europeiska kommissionens generalsekreterare
inkom den:	2 juli 2020
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2020) 275 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS REKOMMENDATION om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft

För delegationerna bifogas dokument – COM(2020) 275 final.

Bilaga: COM(2020) 275 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 1.7.2020
COM(2020) 275 final

2020/0137 (NLE)

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft

{SWD(2020) 123 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Förslaget till rådets rekommendation om yrkesutbildning¹ för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft aviserades i meddelandet *Ett starkt socialt Europa för rättvisa omställningar* av den 14 januari 2020². Det är en viktig del av det pågående genomförandet av **den europeiska pelaren för sociala rättigheter** och stärker den första principen om utbildning och livslångt lärande.

Den gemensamma yrkesutbildningspolitiken, såsom den definieras i Romfördraget, har vidareutvecklats genom lanseringen av Köpenhamnsprocessen 2002 där medlemsstater, arbetsmarknadens parter och kommissionen sammanfördes, och den fick även stöd av sammanslutningar av anordnare av yrkesutbildning. **Omkring hälften av de gymnasieutbildade i EU har gått en yrkesutbildning.** Yrkesutbildning bidrar till att förbereda unga för arbetsmarknaden och tillgodoser behov av kompetensutveckling och omskolning hos människor i arbetsför ålder för flera ändamål: För människor i sysselsättning för att hjälpa dem att kontinuerligt förbättra sin kompetens, anpassa den efter förändrade krav eller förhandla om förändringar i arbetet, och för arbetslösa för att hjälpa dem att skaffa sig den kompetens som behövs för att komma in på arbetsmarknaden igen, och mer allmänt för att studerande ska kunna få kunskap, kompetens och rätt inställning för sin yrkesmässiga, sociala och personliga utveckling.

Covid-19-pandemin har inneburit allvarliga störningar i den vanliga utbildningsverksamheten, vilket även inbegriper yrkesutbildningen i hela Europa. Trots att medlemsstaterna snabbt har gått över till digitala utbildningslösningar har åtgärderna för att begränsa smittspridningen och den efterföljande krisen satt systemets motståndskraft på prov. Yrkesutbildningssituationen har förvärrats ytterligare av att den praktiskt inriktade utbildningen – i form av arbetsplatsförlagt lärande och lärlingsutbildning – har avbrutits inom de flesta branscher³.

Den ekonomiska återhämtningen från covid-19-krisen utgör en möjlighet att påskynda yrkesutbildningsreformerna och stärka motståndskraften, särskilt genom en digitalisering av utbildningserbjudanden och -metoder och en flexibel anpassning till förändrade arbetsmarknadsbehov. Detta inbegriper att beakta behovet av att säkerställa tillgång till digitala verktyg och tekniker för varje studerande, lärare och utbildare samt lämpliga vägledningsåtgärder. Digitala verktyg som simulatorer, virtuell och förstärkt verklighet har potential att göra utbildning tillgängligare och effektivare, särskilt för små och medelstora företag som tillhandahåller lärlingsplatser. Företagsinterna utbildningscentrum och yrkeskunskapscentrum kan också spela en viktig roll i detta sammanhang.

Pandemin väntas leda till den djupaste lågkonjunkturen i EU:s historia och unga som kommer

¹ Med yrkesutbildning avses utbildning som syftar till att förse unga och vuxna med kunskap, färdigheter och/eller kompetens som krävs i särskilda yrken eller mer allmänt på arbetsmarknaden och som kan tillhandahållas i formella och icke-formella sammanhang, på alla nivåer inom den europeiska referensramen för kvalifikationer, även på högskole- och universitetsnivå.

² Kommissionens meddelande *Ett starkt socialt Europa för rättvisa omställningar*, COM(2020) 14 final.

³

https://www.cedefop.europa.eu/files/cedefop_community_apprenticeship_experts_synthesis_how_are_european_countries_managing_apprenticeships_to_respond_to_the_coronavirus_crisis.pdf

in på arbetsmarknaden vid den här tidpunkten kommer att få svårare att hitta sina första jobb⁴. Tidigare kriser har visat att det troligen är de unga som drabbas hårdast. Det är därför viktigt att förstärka yrkesutbildningssystemen för återhämtningen efter covid-19-krisen, eftersom yrkesutbildning visade sig vara en viktig del av insatserna för att stödja ungdomssysselsättningen under finanskrisen. Särskilt lärlingsutbildningar och arbetsplatsförlagt lärande, men även korta yrkesutbildningsprogram som vände sig till arbetslösa, visade sig vara en väg till ökad anställbarhet och gjorde det enklare att komma in på eller tillbaka till arbetsmarknaden⁵. Det här förslaget kommer att bidra till erbjudanden av hög kvalitet, särskilt vad gäller lärlingsutbildning och andra yrkesutbildningsprogram inom ramen för **ungdomsgarantin** genom att säkerställa att de är relevanta för arbetsmarknaden, digitalisering och miljömässig hållbarhet inom yrkesutbildningen. I förslaget efterlyses också ökat stöd till lärlingsutbildningar och den europeiska alliansen för lärlingsutbildning i syfte att förnya och stärka engagemanget för kvalitet och möjligheter till ändamålsenlig lärlingsutbildning.

Dessutom behövs en modernisering av yrkesutbildningen eftersom **arbetsliv och kompetens förändras**. Pågående utveckling, t.ex. automatisering och digitalisering av produktion och tjänster, fortsätter att omforma arbetsmarknaderna. Dessutom kommer den mer övergripande omställningen till en **mer digital och grönare ekonomi** att kräva att yrkesutbildningen anpassas så att studerande på dessa utbildningar får den kompetens som krävs för den gröna och den digitala omställningen, samtidigt som yrkesutbildningens centrala roll bekräftas på nytt och stärks med avseende på **det livslånga lärandet**. Här är det särskilt viktigt med övergripande utbildning, som överbryggar klyftan mellan formellt åtskilda eller parallella kunskapsområden, t.ex. hälso- och sjukvårdssektorn och miljösektorn⁶.

Eftersom den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete och särskilda prioriteringar för yrkesutbildning löper ut 2020 finns det en möjlighet att fastställa en ny och ambitiösare yrkesutbildningspolitik för unionen, som hanterar de utmaningar som beskrivs ovan. Det övergripande målet bör vara att modernisera EU:s yrkesutbildningspolitik i syfte att tillgodose de stora behoven av kompetensutveckling och omskolning till följd av den gemensamma ambitionen att anta 2000-talets utmaningar, särskilt vad gäller att stödja återhämtningen efter covid-19-pandemin och bidra till att bygga upp ett hållbarare, rättvisare och mer motståndskraftigt EU.

Förslaget är fast förankrat i andra kommande politiska initiativ, särskilt kommissionens meddelande om den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft⁷, meddelandet *Stöd till ungdomssysselsättning – En väg till jobb för nästa generation*⁸, handlingsplanen för digital utbildning, den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020), och det europeiska området för utbildning, som täcker alla nivåer och typer av utbildning.

- **Förslagets tillämpningsområde**

Kommissionens förslag till rådets rekommendation om yrkesutbildning för hållbar

⁴ EU:s ekonomiska vårprognos 2020. Institutionellt dokument 125, maj 2020. Europeiska kommissionen.

⁵ Sysselsättningsgraden för personer med examen från yrkesutbildningar har ökat gradvis, från 73,7 % 2009 till 79,5 % 2018.

⁶ T.ex. enligt rekommendation i meddelandet om Europeiska unionens strategi om läkemedel i miljön från 2019.

https://ec.europa.eu/environment/water/water-dangersub/pdf/strategic_approach_pharmaceuticals_env.PDF

⁷ COM(2020) 274 final.

⁸ COM(2020) 276 final.

konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft syftar till att förnya EU:s yrkesutbildningspolitik genom följande:

- (a) **Modernisering av unionens yrkesutbildningspolitik** genom att stödja omställningen till en grön och digital ekonomi i en tid av demografisk förändring och uppåtgående konvergens i de nationella systemen. Med tanke på den avgörande roll som yrkesutbildning och särskilt lärlingsutbildning spelar när det gäller att förbättra anställbarhet, kommer den föreslagna moderniseringen också att **stödja ungas anställbarhet och vuxna som behöver fortsatt kompetensutveckling och omskolning**. Den kommer också att inbegripa ökad användning av digitala verktyg och fortsatt digitalisering av yrkesutbildningssystem, vilket kommer att öka systemens motståndskraft.
- (b) **Bekräftande av yrkesutbildningens centrala roll för det livslånga lärandet** och de starka kopplingarna till alla utbildningssektorer, vilket kräver övergångsmöjligheter och transparens.
- (c) **Effektivisering av den europeiska samarbetsprocessen** inom yrkesutbildningsområdet genom att integrera och anpassa instrumenten för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (Eqavet) samt flexibilitet inom och anpassat tillhandahållande av yrkesutbildning (Ecvet).
- (d) **Förenkling av styrningen av yrkesutbildningen på unionsnivå** (i samband med integrering av de nuvarande Ecvet- och Eqavet-rekommendationerna i det här förslaget och upphävandet av dem som en följd av detta) och fastställande av arbetsmetoder, typer av stödåtgärder på unionsnivå och en övervakningsram för att bedöma framsteg mot genomförandet av denna rekommendation, i överensstämmelse med den bredare styrningsramen för utbildning.

Rent konkret är de nya inslagen vad gäller åtgärder som ska vidtas **på nationell nivå** inriktade på att

- **lyfta fram yrkesutbildningens viktiga roll för unga** som vill komma in på arbetsmarknaden och lägga till att yrkesutbildningssystemen bör ha en lika viktig roll för vuxna som behöver fortsatt kompetensutveckling och omskolning,
- **ge anordnare av yrkesutbildning ökat självbestämmande** så att de snabbt kan reagera på kompetensutmaningar, erbjuda snabba omskolningsprogram och ha ett nära samarbete med arbetsgivare i både offentlig och privat sektor,
- **dela in yrkesutbildningsprogram i moduler** och bygga ut dem till högre kvalifikationsnivåer och mikromeriter,
- **koppla yrkesutbildningen till framtidsinriktade ekonomiska strategier och innovationssystem,**
- **främja yrkeskunskapscentrum⁹** (främst genom Erasmus+) som är kopplade till strategier för smart specialisering och erbjuder innovativa tjänster som inbegriper

⁹ Yrkeskunskapscentrum är avsedda att vara viktiga referenspunkter för utbildning inom vissa områden för både grundläggande utbildning av unga samt för fortsatt kompetensutveckling och omskolning av vuxna, genom flexibla utbildningserbjudanden i rätt tid vad gäller den kompetens som företagen behöver. De bedriver verksamhet lokalt och är integrerade i de lokala innovationsekosystemen och klustren, och för samman flera olika lokala partner, t.ex. anordnare av yrkesutbildning, arbetsgivare, forskningscentrum, utvecklingsorgan och arbetsförmedlingar (bland annat) för att utveckla ”kompetensekosystem” som bidrar till regional, ekonomisk och social utveckling, innovation samt strategier för smart specialisering.

kluster¹⁰, företagsinkubatorer, stöd till uppstartsföretag och spridning av teknik, särskilt för små och medelstora företag, i syfte att göra yrkesutbildningen motståndskraftig och anpassad för ökad digitalisering, digital beredskap och för att främja omställning från sektorer som är på tillbakagång till nya, växande sektorer,

- **förankra miljömässig och social hållbarhet** i yrkesutbildningens läroplaner och den organisatoriska förvaltningen, inbegripet att miljöaspekten kopplas till andra områden,
- **säkerställa bättre övergångsmöjligheter** mellan utbildningssystemen,
- mot bakgrund av covid-19-pandemin, **öka den digitala beredskapen hos yrkesutbildningsinstitutionerna**, genom att främja nya lärandemiljöer, verktyg och pedagogiska metoder med särskild koppling till digitalisering, som riktar sig till både läroplaner och innehåll inom yrkesutbildningen och generellt, och genom att inkludera digitaliseringsaspekten i Eqavet-ramen,
- **göra yrkesutbildningen mer attraktiv** för studerande och företag, även för mikroföretag och små och medelstora företag, t.ex. genom internationalisering och ökade möjligheter till utbyten för studerande och personal genom programmet Erasmus+ och andra finansieringsmöjligheter,
- hantera **könsdiskriminering** och könsstereotypa val samt stödja mångfald och inkludering,
- **fastställa ett antal indikatorer och mål** för att möjliggöra både kvantitativ och kvalitativ övervakning av utbildningssystemens utveckling.

Utöver att på nytt bekräfta rollen för den rådgivande trepartskommittén för yrkesutbildning kommer förslaget också att innehålla följande **nya inslag på EU-nivå**:

- **Tillhandahållande av stödtjänster** med fokus på de olika aspekterna av yrkesutbildningssystem (t.ex. lärlingsutbildning, yrkeskunskapscentrum, fortsatt yrkesutbildning, kvalitetssäkring), slå samman förvaltningen av flera olika stödstrukturer (Eqavet- och Ecvet-sekretariat, stöd till lärlingsutbildningar, expertgrupper).
- **Stöd till yrkesutbildningsinstitutionernas digitala beredskap** genom ökad användning av Selfie-verktyget och en gradvis utbyggnad som är inriktad på arbetsplatsförlagt lärande¹¹.

¹⁰ Industrikuster är grupper med specialiserade företag, ofta små och medelstora företag, och andra stödjande aktörer på en plats, som har ett nära samarbete. Det finns omkring 3 000 specialiserade kluster i Europa, vilket motsvarar 54 miljoner arbetstillfällen. Den förnyade strategin för EU:s industripolitik ser kluster som ett kraftfullt verktyg för ekonomisk utveckling för att stödja industriell innovation ute på fältet.

¹¹ Selfie (Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies) är ett kostnadsfritt, lättanvänt och anpassningsbart verktyg för att hjälpa skolor att bedöma hur de ligger till vad gäller inlärning i den digitala tidsåldern. Det har utformats av JRC som en hjälp för skolor att införliva digital teknik i undervisning, inlärning och bedömning av studerande. Det kan belysa vad som fungerar bra, var det behövs förbättringar och vilka prioriteringarna bör vara. Verktöget är för närvarande tillgängligt på EU:s 24 officiella språk och fler språk ska läggas till med tiden. Genom Selfie samlas synpunkter anonymt in från studerande, lärare och skolledare om hur teknik används i deras skolor. Detta sker genom korta påståenden och frågor och en enkel värderingsskala från 1 till 5. Påståendena omfattar områden som ledarskap, infrastruktur, utbildning av lärare och de studerandes digitala kompetens. Resultaten av självvärderingen kan användas strategiskt på system- eller institutionsnivå vid uppbyggnad av uppföljningskapacitet och infrastrukturinvesteringar, enligt de brister som konstaterats.

- **Främjande av europeisk yrkesutbildning som en global referenspunkt för kompetensutveckling** och ett ökat utbyte och ökat erkännande av yrkeskvalifikationer och resultat av studieperioder utomlands, däribland genom utveckling av europeiska yrkesbasprofiler som del av Europass-plattformen, och där så är möjligt komplettering med digitalt yrkesutbildningsinnehåll.
- **Införande av ett förfarande för inbördes utvärdering av kvalitetssäkring** inom yrkesutbildningen för att stödja en uppåtgående konvergens i fråga om kvalitet, transparens och ömsesidigt förtroende.

Den politiska bakgrunden

Som en reaktion på covid-19-krisen har kommissionen föreslagit en kraftfull och omfattande **plan för att bygga upp och bygga nytt för nästa generation**. I den finns en färdplan för hur den europeiska ekonomin snabbt kan komma i gång igen, hur man kan skydda och skapa arbetstillfällen, bidra till den gröna och digitala omställningen och utvecklas i en mer rättvis, motståndskraftig och hållbar riktning för framtidens generationer. Den betonar att det har blivit ännu viktigare att förbättra och anpassa färdigheter, kunskap och kompetens.

Next Generation EU¹² kommer att skaffa ny finansiering på finansmarknaderna för 2021–2024 till den nyligen föreslagna **faciliteten för återhämtning och resiliens**¹³ liksom till **React-EU**¹⁴. Båda programmen kommer att omfatta investeringar i **kompetens och utbildning** för att lägga grunden till en grön, digital och motståndskraftig återhämtning. Kommissionen har också anpassat sina förslag till den framtida Europeiska socialfonden+ för att ge ännu mer stöd till **ungdomssysselsättningsåtgärder och utbildning och kompetens för unga**.

Som del av återhämtningsstrategin har kommissionen även föreslagit att bidra med ytterligare 30 miljarder euro till finansiering av **Fonden för en rättvis omställning**, så att den uppgår till total 40 miljarder euro. Anslagen ska användas för att minska klimatomställningens socioekonomiska effekter i de regioner som påverkas mest, t.ex. genom stöd till omskolning av arbetstagare, hjälp till små och medelstora företag att skapa nya ekonomiska möjligheter samt investeringar i omställningen till ren energi och den cirkulära ekonomin¹⁵.

Detta har koppling till den **europeiska gröna given**, som är EU:s nya tillväxtstrategi som ska ställa om EU till ett rättvist och välmående samhälle med en modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi där det 2050 inte längre förekommer nettoutsläpp av växthusgaser och där den ekonomiska tillväxten har frikopplats från resursförbrukningen. Investeringar i en **mer cirkulär ekonomi**¹⁶ kan potentiellt hjälpa EU att minska beroendet av externa leverantörer och öka motståndskraften vid globala försörjningsproblem. Den kommande **renoveringsvågen** är inriktad på att skapa jobb i bygg- och renoveringsbranschen samt i andra arbetsintensiva branscher¹⁷. Omställningarna inom dessa områden leder till ett ökat behov av kompetensutveckling och omskolning. Yrkesutbildningsprogram kan spela en viktig roll när det gäller denna kompetens och kan sannolikt även spela en viktig roll när det handlar om att uppnå resultat för andra initiativ som rör den europeiska gröna given¹⁸.

¹² COM(2020) 456 final.

¹³ COM(2020) 408 final.

¹⁴ COM (2020) 451 final

¹⁵ COM (2020) 442 final

¹⁶ COM(2020) 98 final.

¹⁷ COM(2020) 456 final.

¹⁸ T.ex. belyser EU:s strategi för biologisk mångfald 2030 (COM(2020) 380 final) kompetensens viktiga roll i omställningen till en grön ekonomi och kampen mot förlusten av biologisk mångfald, med fokus på utbildning och omskolning av arbetskraft i ett stort antal olika branscher. Detta kommer även att

Kommissionen har också antagit en ny **industristrategi för EU**¹⁹ för att ta itu med den gröna och den digitala omställningen. I den efterlyses beslutsamma åtgärder för att göra livslångt lärande till verklighet för alla och säkerställa att utbildningen håller jämna steg med de båda omställningarna. Dessutom efterlyses högre utbildning och yrkesutbildning för att förse arbetsmarknaden med fler forskare, ingenjörer och tekniker. På samma sätt belyser **SMF-strategin för ett hållbart och digitalt EU** hur allt fler små och medelstora företag har problem att hitta den kompetens som krävs och att tillgången till kvalificerad personal eller erfarna chefer fortsatt är det största problemet för en fjärdedel av de små och medelstora företagen i EU²⁰. Yrkesutbildningen är särskilt relevant för små och medelstora företag för att säkerställa att deras arbetskraft har den kompetens som krävs på arbetsmarknaden.

Möjligheter och utmaningar i den pågående digitala omställningen och EU:s politiska reaktion har beskrivits i strategin *Att forma EU:s digitala framtid*, där behovet av att investera i utbildning och digital kompetens inom hela EU betonas, med beaktande av den nyligen antagna **jämställdhetsstrategin för 2020–2025**²¹.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Enligt artikel 166.1 i EUF-fördraget ska unionen genomföra en yrkesutbildningspolitik som ska understödja och komplettera medlemsstaternas insatser, samtidigt som unionen fullt ut ska respektera medlemsstaternas ansvar för yrkesutbildningens innehåll och organisation. Målet med unionens åtgärder enligt artikel 166.2 i EUF-fördraget ska vara att

- underlätta anpassningen till industriella förändringar, särskilt genom yrkesutbildning och omskolning,
- förbättra den grundläggande och fortsatta yrkesutbildningen för att underlätta inträde och återinträde på arbetsmarknaden,
- underlätta tillträde till yrkesutbildning och främja rörlighet för yrkeslärare och för elever i sådan utbildning, särskilt de unga,
- stimulera samarbete mellan utbildningsinrättningar och företag,
- utveckla informations- och erfarenhetsutbyte i frågor som är gemensamma för medlemsstaternas yrkesutbildningssystem.

Enligt artikel 165.1 i EUF-fördraget ska unionen bidra till utvecklingen av en utbildning av god kvalitet genom att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och genom att vid behov stödja och komplettera deras insatser, samtidigt som unionen fullt ut ska respektera medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation. Målet med unionens åtgärder enligt artikel 165.2 andra och fjärde strecksatserna i EUF-fördraget ska vara att

bidra till den framtida handlingsplanen för nollföroreningar av luft, vatten och mark, där det är viktigt att sammanföra utbildning och kompetens från olika områden, t.ex. miljö och hälsa, för att hantera dessa allt mer övergripande utmaningar. I strategin från jord till bord (COM(2020) 381 final), som syftar till att ändra hur vår mat produceras och levereras till våra tallrikar, bekräftas också att kunskap och vägledning har en viktig roll som stöd för omvandlingen.

¹⁹ COM(2020) 102 final.

²⁰ COM(2020) 103 final.

²¹ Kommissionens meddelande *En jämlikhetsunion: EU strategi för jämställdhet 2020–2025*, COM/2020/152 final

- främja rörlighet för studerande och lärare, bl.a. genom att verka för ett akademiskt erkännande av examensbevis och studietider,
- utveckla informations- och erfarenhetsutbyte i frågor som är gemensamma för medlemsstaternas yrkesutbildningssystem.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

I sitt arbete med att ta fram utbildning av god kvalitet och genomföra en yrkesutbildningspolitik har EU ansvar för att uppmuntra samarbete mellan medlemsstaterna och stödja och komplettera deras åtgärder när så krävs.

Yrkesutbildningssystemens kvalitet och konvergens ligger till grund för den fria rörligheten för personer, varor och tjänster, motståndskraften hos EU:s arbetskraft och i slutändan en framgångsrik, hållbar inre marknad, och kan därför bara hanteras på EU-nivå.

Enligt artikel 166.1 i EUF-fördraget ska unionen genomföra en yrkesutbildningspolitik som ska understödja och komplettera medlemsstaternas insatser, samtidigt som unionen fullt ut ska respektera medlemsstaternas ansvar för yrkesutbildningens innehåll och organisation.

I artikel 165.1 i EUF-fördraget anges att unionen ska bidra till utvecklingen av en utbildning av god kvalitet genom att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och genom att vid behov stödja och komplettera deras insatser, samtidigt som unionen fullt ut ska respektera medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation.

I linje med subsidiaritetsprincipen beskrivs i förslaget unionens nya yrkesutbildningspolitik och rekommendationer i detta syfte utfärdas.

Denna rekommendation påverkar inte direktiv 2005/36/EG²², ändrat genom direktiv 2013/55/EU²³, om erkännande av yrkeskvalifikationer och ordningen för automatiskt erkännande däri.

- **Proportionalitetsprincipen**

De åtgärder som föreslås enligt rekommendationen är proportionella i förhållande till de avsedda målen. Förslaget till rådets rekommendation stöder de reformprocesser som inletts av enskilda länder och kompletterar medlemsstaternas insatser inom yrkesutbildningsområdet. I den föreslagna åtgärden respekteras medlemsstaternas praxis och olikartade system. Det tas också hänsyn till differentierade tillvägagångssätt beroende på medlemsstaternas olika ekonomiska och sociala situationer och skiftande arbetsmarknadsförhållanden.

- **Val av instrument**

Det föreslagna instrumentet är en rådsrekommendation, som respekterar subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen. Det bygger vidare på den befintliga EU-lagstiftningen och är i linje med den typ av instrument som finns tillgängliga för EU-initiativ på områdena utbildning och sysselsättning. Som rättsligt instrument markerar det medlemsstaternas åtagande för åtgärderna i rekommendationen och ger en solid politisk grund för samarbete på EU-nivå på detta område, samtidigt som medlemsstaternas befogenhet på utbildningsområdet och inom sysselsättning och socialpolitik respekteras fullt ut.

²² EUT L 255, 30.9.2005.

²³ EUT L 354, 28.12.2013.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning

Ej tillämpligt.

Samråd med berörda parter

Sedan 2017 har ett grundligt och riktat samråd pågått med målet att fastställa grunderna i den framtidssäkrade yrkesutbildningen mot bakgrund av nya tendenser och utmaningar (digitalisering, automatisering, robotteknik, artificiell intelligens, en grön och hållbar ekonomi, inbegripet klimatförändringar, globalisering, nya affärsmodeller, nya former av arbetsorganisation, demografiska förändringar, åldrande, migration).

Dessa samråd har omfattat alla berörda parter:

- Medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter fördelade på generaldirektörerna för yrkesutbildning och den rådgivande trepartskommittén för yrkesutbildning som antog ett [yttrande om yrkesutbildningens framtid efter 2020](#).
- Den europeiska arbetsmarknadens parter (med sina ståndpunktsdokument: [ETUC](#), [SME United](#) och [BusinessEurope](#)) och i en särskild utfrågning i januari 2020.
- [Sammanslutningar för anordnare av yrkesutbildningar i Europa](#).

[En undersökning om covid-19-pandemins utmaningar och effekt på yrkesutbildningen](#) genomförd av kommissionen under mars–maj 2020 med följande resultat:

- Flera verktyg finns tillgängliga för att ta fram material för distansutbildning. Men i allmänhet är onlinematerial för yrkesutbildning mindre utvecklat, när det gäller de praktiska delarna av utbildningen och arbetsplatsförlagt lärande.
- Yrkesutbildningsstuderande kan vara i underläge jämfört med studerande på andra utbildningar, eftersom det satsas mer på allmänna skolämnen och mindre på typiska yrkesinriktade inslag.
- Det har skett betydande störningar i lärlingsutbildningens ”leveranskedja”. Lärlingar har i hög utsträckning avbrutit sina lärlingsutbildningar inom de branscher vars verksamheter har stängts ned (t.ex. restauranger, välbefinnande, turism och tillverkning). I vissa fall innebär avbrott och att ekonomisk ersättning upphör att fler lämnar utbildningen i förtid.
- Liten kapacitet hos arbetsgivare att fokusera på utbildning av unga och anställda på grund av oro för hur de ska kunna säkerställa driftskontinuiteten. Men vissa arbetsgivare och anordnare av utbildning har använt nedstängningsperioden till utbildning av sina anställda, och till att påskynda användning av digitala utbildningssystem och digitalt innehåll.
- Det är visserligen en betydande utmaning för lärare, utbildare och studerande att snabbt anpassa sig till denna dramatiska förändring, men många aktörer har engagerat sig för att hjälpa till (t.ex. anordnare av yrkesutbildning, lokala myndigheter, förlag, icke-statliga organisationer, företag).
- Det finns ett starkt önskemål om en EU-övergripande onlineplattform (som är säker, kvalitetssäkrad, flerspråkig osv.) som kan erbjuda möjligheter till nätverksbyggande och utbyte av god praxis och som kan tillhandahålla digitala lösningar, även för arbetsplatsförlagt lärande.

En liknande analys som utförts av Cedefop pekar på vissa utmaningar för yrkesutbildningssektorn: Distansutbildningen är splittrad och användningen av den beror i hög grad på skolornas och lärarnas e-kompetens och tillgänglighet och på de berörda sektorerna. Den används till både kommunikation/kontakt med studerande, åtkomst till resurser (filmer osv.) och faktisk undervisning. Analysen visade också att lärlingar fortsätter med utbildning och arbete, särskilt i företag som tillhandahåller samhällsviktiga tjänster, t.ex. hälso- och sjukvård och livsmedel, så länge hälso- och säkerhetsåtgärder vidtas. Däremot avbröt lärlingarna sina utbildningar på företag i branscher där verksamheterna hade stängts ned genom bestämmelser, t.ex., i de flesta länder, hotell och restauranger, välbefinnande och turism²⁴. Med tanke på den stora andelen kvinnor i dessa branscher antas de ha drabbats särskilt hårt.

Mer generellt användes följande bevis och forum för att fastställa den framtida yrkesutbildningspolitiken:

- Cedefops projekt [om yrkesutbildningens förändrade karaktär och roll i Europa](#) (2016–2018).
- Cedefops opinionsundersökning om yrkesutbildning (2017) som bygger på svar från sammanlagt 35 646 invånare i medlemsstaterna.
- Kommissionens [studie om rörlighet för yrkesstuderande i Europa](#) (2019).
- Diskussioner vid evenemang under den europeiska veckan för yrkeskompetens (2018, 2019).
- Ytterligare belägg från OECD och ILO.

Förslaget att ändra och integrera delar av de två särskilda instrumenten för yrkesutbildning, Ecvet och Eqavet, samtidigt som de två ursprungliga instrumenten upphävs, grundar sig på följande:

- En särskild [studie om EU-instrument för yrkesutbildning](#) (Eqavet och Ecvet) (2019, beaktar även tidigare utvärderingsstudier).
- Resultat från en arbetsgrupp i den rådgivande kommittén för yrkesutbildning som inrättades för att enas om den framtida utvecklingen av EU-instrument för yrkesutbildning (första halvåret 2019).

Effekten av förslaget till rådets rekommendation om ett europeiskt system för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet) och om en europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (Eqavet) och förslag till fortsatt arbete

Två särskilda yrkesutbildningsinstrument har tagits fram och genomförts sedan 2009, som stöd för medlemsstaterna för att göra yrkesutbildningen mer flexibel (det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen – Ecvet) och för att förbättra kvaliteten i sina yrkesutbildningssystem (den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning – Eqavet). I linje med resultatet från de senaste utvärderingarna behöver båda instrumenten moderniseras och effektiviseras.

Ecvet-rekommendationens²⁵ mål var att förbättra erkännande, ackumulering och överföring av läranderesultat, genom att ge stöd till rörlighet och livslångt lärande samt till inrättandet av

²⁴ <https://www.cedefop.europa.eu/fr/news-and-press/news/how-european-countries-manage-apprenticeships-respond-coronavirus-crisis>

²⁵ EUT C 155, 8.7.2009.

ett EU-system för yrkesutbildningsmeriter. Detta initiativ vidareutvecklades efter Köpenhamnsförklaringen²⁶ från 2002 om de framtida prioriteringarna för att stärka det europeiska samarbetet inom yrkesutbildningen, där man gav uttryck för behovet av ett system som stöder tydlighet, jämförbarhet, överföringsmöjligheter och erkännande av kompetens och/eller kvalifikationer mellan olika länder och på olika nivåer.

Enligt ovan nämnda utvärderingar av EU-instrument för yrkesutbildning har Ecvet i stor utsträckning bidragit till utvecklingen av en utbyteserfarenhet av högre kvalitet, genom användning och dokumentation av utbildningsmoduler, och nästan alla medlemsstater använder nu Ecvet vid internationella utbyten. Men konceptet med Ecvet-poäng har inte använts generellt och inte heller har Ecvet lett till utvecklingen av ett EU-system för yrkesutbildningsmeriter.

Baserat på återkoppling under samrådet med berörda parter och erfarenheterna av genomförandet av Ecvet under de senaste tio åren, införlivar och förstärker det här förslaget vissa delar av Ecvet-rekommendationen från 2009 och överger andra som inte ger något mervärde eller svarar mot ett faktiskt behov i yrkesutbildningssystemen. Framför allt

- är principen om att kvalifikationer består av utbildningsmoduler integrerad och förstärkt i förslaget (modulsystem). Detta ses som en förutsättning för att det ska gå att öka flexibiliteten i yrkesutbildningsprogrammen och underlätta validering som ett sätt att öka användningen av kompetensutveckling och omskolning. Det är också viktigt för att underlätta utbyten för studerande på yrkesutbildningar och erkännande av läranderesultat som uppnåtts under sådana utbytesperioder. Dessutom kan det bidra till automatiskt ömsesidiga erkännande av yrkesutbildningskvalifikationer och samarbete på sektorsnivå, inbegripet stöd genom strategin²⁷ för branschsamverkan kring kompetens. I detta syfte ska europeiska yrkesbasprofiler utforskas med målet att definiera en viss andel av ett gemensamt utbildningsinnehåll på EU-nivå. Profilerna kan potentiellt avsevärt underlätta rörligheten för studerande och arbetstagare, automatiskt erkännande av kvalifikationer och utarbetandet av gemensamma kvalifikationer och läroplaner för yrkesutbildning.
- De rörlighetsverktyg som utvecklades inom ramen för rekommendationen från 2009 (t.ex. lärande- och samförståndsavtal) avseende att främja geografisk rörlighet för studerande på yrkesutbildningar kommer att utvecklas ytterligare inom ramen för andra EU-instrument, t.ex. de som stöds av Erasmus+-programmet och har kopplingar till ytterligare utveckling av Europass.
- De Ecvet-poäng som infördes genom 2009 års rekommendation kommer att avvecklas på grund av de har utnyttjats i mycket liten utsträckning och att det saknas belägg för något mervärde. I praktiken används ECTS (det europeiska systemet för överföring av studiemeriter, som i stor utsträckning tillämpas inom högre utbildning) även för yrkesinriktad eftergymnasial utbildning och högskole- och universitetsutbildning.

²⁶ Förklaring av de europeiska utbildningsministrarna och Europeiska kommissionen, som sammanträdde i Köpenhamn den 29 och 30 november 2002, om ett närmare europeiskt samarbete i fråga om yrkesutbildning.

²⁷ Strategin för branschsamarbete om kompetens är en ny strategisk metod för att mobilisera berörda parter att utveckla efterfrågestyrda strategier för branschkompetens inom EU. Den utgör den stabila grund för att inleda större insatser. Hittills har den testats inom friformsframställning, fordonsindustri, batterier, bioekonomi, byggverksamhet, försvarsteknik, digitalisering av värdekedjan för energi och energiintensiva branscher, rymd, marin teknik, sjötransporter, mikroelektronik, stål, textil-kläder-skodon-läder, och turism.

Ecvet-rekommendationen från 2009 kommer att upphävas och bestämmelserna och principerna avseende Ecvet enligt vad som beskrivs ovan kommer att vidareutvecklas på grundval av detta förslag och integreras i andra EU-instrument.

Eqavet-rekommendationen²⁸ antogs för att förbättra yrkesutbildningens kvalitet. Vikten av att förbättra yrkesutbildningens kvalitet ingick redan i Lissabonstrategin från 2000, där det angavs att övergången till en kunskapsbaserad ekonomi kräver en modern och anpassningsbar yrkesutbildning. I Köpenhamnsförklaringen från 2002 föreslogs därefter ett EU-samarbete om kvalitetssäkring inom yrkesutbildningen i syfte att stödja ömsesidigt förtroende och erkännande av kvalifikationer.

Den ovan nämnda utvärderingen av EU-instrument för yrkesutbildning visade att Eqavet har sporrat medlemsstaterna att se över och finslipa sina nationella system för kvalitetssäkring: tolv medlemsstater har förbättrat systemen särskilt som en reaktion på rekommendationen samtidigt som man i de flesta andra medlemsstater har använt Eqavet för att se över och anpassa systemen. Dessutom har flera länder ny lagstiftning om kvalitetssäkring som uttryckligen hänvisar till Eqavet. Rekommendationen bidrog dock inte i någon större utsträckning till gränsöverskridande transparens avseende kvalitetssäkringsmetoder mellan länder och främjade inte heller generellt ömsesidigt förtroende. Dessutom har vissa berörda parter uppfattningen att verktyget främst tillämpas inom skolbaserad grundläggande yrkesutbildning.

Under de senaste tio åren har många verksamheter, t.ex. evenemang om ömsesidigt lärande och arbetsgrupper för särskilda kvalitetssäkringsämnen, utvecklats inom ramen för nätverket Eqavet på EU-nivå. En av dessa verksamheter, Eqavet+-initiativet, bestod av utveckling av särskilda vägledande deskriptorer för olika kvalitetssäkringsämnen som inte behandlades i rekommendationen från 2009. Detta arbete var en reaktion på den externa utvärderingen av rekommendationen 2013 som pekade på vissa förbättringsområden.

Med hänsyn till resultaten av de olika utvärderingsstudier som beskrivs ovan kommer detta förslag därför att

- upphäva Eqavet-rekommendationen från 2009 och integrera arbetet med kvalitetssäkring inom yrkesutbildningen i EU i det här förslaget,
- integrera Eqavet+-initiativet genom att lägga till inslag om läranderesultat, certifiering och bedömning, samråd med berörda parter, lärares och utbildares roll,
- lägga till ytterligare en vägledande deskriptor om flexibla utbildningsvägar för yrkesutbildning med tanke på det ökade behovet av att utveckla ett flexibelt yrkesutbildningsutbud och behovet av att bidra till miljömässig hållbarhet,
- inkludera aspekten av den digitala beredskapen hos yrkesutbildningssystem och yrkesutbildningsinstitutioner,
- fastställa nya arbetsmetoder genom inbördes utvärdering av kvalitetssäkring på yrkesutbildningens systemnivå i syfte att förbättra ömsesidigt lärande, förbättra transparens avseende kvalitetssäkringsmetoder för yrkesutbildningsutbudet och förbättra det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna,
- upprätthålla uppdrag och uppgifter i de nationella referenspunkterna för Eqavet.

Konsekvensbedömning

Förslaget har utarbetats på grundval av uppgifter från studier och samråd med viktiga berörda

²⁸ EUT C 155, 8.7.2009.

parter. Någon konsekvensbedömning har inte genomförts eftersom de olika åtgärderna är avsedda att komplettera medlemsstaternas initiativ och de föreslagna åtgärderna är frivilliga, samt med tanke på omfattningen av de förväntade effekterna.

Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling

Ej tillämpligt.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Inga ytterligare anslag eller personalresurser kommer att krävas från EU:s budget. Vidare ska detta initiativ inte föregripa förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram och framtida program.

5. ÖVRIGA INSLAG

Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering

På nationell nivå uppmanar förslaget till rådets rekommendation medlemsstaterna att modernisera sina yrkesutbildningssystem i linje med nationella prioriteringar och utbildningspraxis.

Kommissionen kommer att vart femte år rapportera till rådet om genomförandet av rekommendationen, med utgångspunkt i Cedefops årliga övervakning och i nära samarbete med rådgivande kommittén för yrkesutbildning.

Förklarande dokument (för direktiv)

Ej tillämpligt.

Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget

Rekommendationer till medlemsstaterna

I förslaget uppmanas medlemsstaterna att arbeta för att genomföra unionens yrkesutbildningspolitik. Denna politik bygger på yttrandet från rådgivande kommittén för yrkesutbildning om framtiden för yrkesutbildningen efter 2020²⁹.

Covid-19-krisen har visat hur angeläget det är att reformåtgärderna framför allt handlar om att göra yrkesutbildningen mer motståndskraftig och anpassad efter framtidens utmaningar. Den har visat på behovet av ökad flexibilitet inom yrkesutbildningen som svar på snabba förändringar, att digitaliseringen av yrkesutbildningen påskyndas, moderna och innovativa utbildningsstrategier och ökade investeringar i lärares och utbildares färdigheter och kompetens.

Ett av huvudbudskapen i yttrandet från rådgivande kommittén för yrkesutbildning är att främja skapandet av en europeisk yrkesutbildningskultur, som är **resultatinriktad och stöder medlemsstaterna i att fastställa mål** och utveckla metoder för att bedöma sina resultat. Genom att bygga vidare på tidigare samråd om möjliga riktmärken inom yrkesutbildningsområdet förutses i förslaget även ett antal kvantitativa mål som ska uppnås senast 2025, enligt följande³⁰:

²⁹ <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=20479&langId=en>

³⁰ Effekterna av covid-19-pandemin kommer sannolikt att innebära en fördröjning när det gäller att uppnå målen de första åren, men i och med återhämtningen väntas framstegen mot dessa mål gå allt snabbare.

- **Andelen sysselsatta utexaminerade bör vara minst 82 %³¹.**
- **60 % av nyutexaminerade från en yrkesutbildning deltar i arbetsplatsförlagt lärande** under sin yrkesutbildning³². Detta mål avser alla former av arbetsplatsförlagt lärande och kommer därmed att bidra till fler möjligheter till lärlingsutbildning som kan få stöd genom ungdomsgarantin.
- **8 % av de studerande på en yrkesutbildning deltar i ett utbyte i utbildningssyfte utomlands³³.**

Det första och tredje målet utgår från befintliga riktmärken för Utbildning 2020 om anställbarhet och rörlighet för utexaminerade från yrkesutbildning, medan det andra utgår från rådets rekommendation om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet. I arbetsdokumentet förklaras utförligt grunden och metoden för dessa indikatorer och mål.

I förslaget anges ytterligare ett antal principer som ska följas på nationell nivå för att genomföra ovan nämnda unionspolitik. Dessa principer är uppbyggda kring **följande tematiska mål**:

1. Yrkesutbildningen är flexibel i fråga om anpassning till dynamiska förändringar på arbetsmarknaden

Effekten av covid-19-pandemin på EU:s ekonomi, snabb teknisk utveckling, digitalisering, omställningen till en resurseffektiv, cirkulär och klimatneutral ekonomi, nya affärsmodeller och nya former av arbetsorganisation innebär snabbare förändringar av den kompetens som krävs på arbetsmarknaden. Medlemsstaterna behöver införa **lämpliga ramar och vidta åtgärder för att säkerställa att yrkesutbildningen snabbt kan reagera på förändrade behov på arbetsmarknaden**. Det behövs bättre mekanismer för kompetensprognoser och uppföljning av utexaminerade för att man ska kunna reagera på förändringar i ekonomiska sektorer och för yrken och anpassa yrkesutbildningens innehåll. En avgörande faktor är hur snabbt denna anpassning sker. Det behövs självständighet och finansiering som underlättar för anordnare av yrkesutbildning att reagera snabbt på nya kompetensbehov. Yrkesutbildningen förbereder människor för särskilda yrken. Samtidigt måste utbildningsinnehållet både för unga och vuxna göra en avvägning mellan nyckelkompetenser, inbegripet livskunskap³⁴, och mer yrkesspecifik kompetens.

Särskilt arbetsplatsförlagt lärande och lärlingsutbildningar är verkningsfulla strategier för att säkerställa yrkesutbildningens relevans för arbetsmarknaden. Under lågkonjunkturer kanske små företag inte har möjlighet att erbjuda lärlingsplatser. En tydligare förebyggande strategi och ett ökat fokus på lärlingsutbildningar i ungdomsgarantin liksom lämpliga stödåtgärder, i form av företagsinterna utbildningscentrum eller utbyggnad av digitala

³¹ Detta kommer att täcka åldersgruppen 20–34 år med minst gymnasieutbildning som har avslutat sin utbildning för 1–3 år sedan.

³² Detta kommer att täcka åldersgruppen 15–34 år som har avslutat sin utbildning för 1–3 år sedan. Indikatorn kommer att baseras på data som samlas in från och med 2021 som del av EU:s arbetskraftsundersökning.

³³ Detta mäts som andelen utbytesstuderande under ett kalenderår, som en andel av en kohort av utexaminerade från yrkesutbildningar samma år. Indikatorn kommer att baseras på utbytesdata från Erasmus+ och data från Unesco, OECD och Eurostat om utexaminerade från yrkesutbildningar. Där så är lämpligt kan även data från nationella myndigheters utbytesprogram användas för att komplettera uppgifterna från Erasmus+.

³⁴ Livskunskap kan omfatta resiliens, mediekompetens, medborgerlig kompetens samt ekonomi-, miljö- och hälsorelaterad kompetens. Öppna, demokratiska samhällen är beroende av aktiva medborgare som kan ta del av information från olika källor, identifiera desinformation, fatta välgrundade beslut, är motståndskraftiga och agerar på ett ansvarsfullt sätt.

utbildningsverktyg, kan bidra till ett stabilt utbud av lärlingsplatser även under ogynnsamma ekonomiska förhållanden.

2. Flexibilitet och utvecklingsmöjligheter är själva kärnan i yrkesutbildningen

Flexibilitet och möjligheter att göra framsteg inom utbildningssektorn är avgörande inslag i framtidssäkrade yrkesutbildningssystem. Dessutom är det viktigt att säkerställa att yrkesutbildningsprogrammen är **anpassade och elevcentrerade** för att säkerställa ett starkt engagemang hos de studerande och att yrkesutbildningen är attraktiv och ökar anställbarheten.

Modulsystem – att dela upp yrkesutbildningskvalifikationer i mindre delar av läranderesultat – är ett sätt att flexibelt uppdatera innehållet och anpassa det efter individuella behov. Validering av läranderesultat som förvärvats vid icke-formellt och formellt lärande kommer att underlätta kompetensutveckling och omskolning och leda till både fullständiga kvalifikationer och mikromeriter eller partiella kvalifikationer. Detta bidrar också till att olika områden kopplas samman, vilket är nödvändigt för utvecklingen av den gröna och hållbara ekonomin.

3. Yrkesutbildning är en drivkraft för innovation och tillväxt och en förberedelse inför en rättvis digital och grön omställning

Det går att förbättra hur yrkesutbildningen reagerar på strukturella förändringar genom en mer proaktiv ansats som **kopplar yrkesutbildningen mer strategiskt till framtidsinriktade ekonomiska strategier och ekosystem för entreprenörskap och innovation**. Det är ett sätt att både reagera på förändringar som redan pågår och gemensamt skapa en ekonomisk och social omställning – särskilt mot bakgrund av den nuvarande situationen med återhämtning, fokus på strategiska industriella ekosystem (hälso- och sjukvård, läkemedel och andra), och en resurseffektiv, giftfri, cirkulär, klimatneutral och digital ekonomi. Detta har potential att minska reaktionstiden vid anpassning av kursplaner för yrkesutbildning.

Medlemsstaterna bör fortsätta att genomföra strategier som bygger på en **yrkesutbildning i toppklass**, vilket främjar en integrering av yrkesutbildning i själva ekosystemet för kompetens, i strategier för smart specialisering, nationella kompetensstrategier, innovationssystem, strategier för en cirkulär ekonomi, renoveringsinitiativ och nationella energi- och klimatplaner. Att utveckla yrkesutbildning på högre kvalifikationsnivåer och stödja entreprenörskap och nystartade företag är viktiga delar av den insats som krävs. Om detta kombineras med kompletterande strukturpolitiska åtgärder kan det bidra till att göra företagsklimatet mer attraktivt, främja investeringar och sprida innovation. **Yrkeskunskapscentrum**, som är anslutna till varandra genom en gränsöverskridande europeisk ram, kan vara ett verkningsfullt verktyg för att driva på kompetensutveckling, i syfte att främja omställning från branscher som är på tillbakagång till nya växande branscher och bygga in grön och digital kompetens (t.ex. bygga vidare på EU:s digitala kompetensram för medborgarna, och den europeiska ramen för e-kompetens för IKT-specialister) mot bakgrund av yrkesutbildningen.

Miljöanpassning av yrkesutbildningssektorn kräver först och främst en miljöanpassning av yrkesutbildningens program, läroplaner och innehåll men också att yrkesutbildningsinstitutionerna förvaltas genom beaktande av miljöavtryck. Detta kräver stöd för yrkesutbildningsinstitutionerna när de ska anpassa sina program och matcha behoven hos de företag som befinner sig i frontlinjen när det handlar om att uppnå miljömål, men också säkerställa att infrastruktur och teknik uppfyller hållbarhetskrav, och därmed även bidra till genomförandet av målen för hållbar utveckling, t.ex. genom att hjälpa till att tillhandahålla den kompetens som behövs för renoveringsvågen och den gröna och den hållbara omställningen. Dessutom, vilket också illustreras av covid-19-krisen, behöver

yrkesutbildningsinstitutioner ta till sig digitaliseringen och ha en tydlig digital strategi som behandlar flera aspekter: tillhandahållande av digitalt utbildningsinnehåll, pedagogiska metoder för digitalt lärande, men också bättre användning av data för att följa de studerandes framsteg, utveckling av anpassade metoder och kompetensprognoser.

4. Yrkesutbildning är ett attraktivt val och bygger på ett modernt och digitaliserat tillhandahållande av utbildning/kompetens

Även om en yrkesutbildning ger mycket goda anställningsmöjligheter inom yrken för vilka det råder en hög efterfrågan på arbetsmarknaden, är den i de flesta medlemsstater inte särskilt attraktiv för studerande och företag, vilket är ett problem. Det innebär att det krävs fler insatser för att **göra yrkesutbildning mer attraktiv**, genom att förnya och modernisera yrkesutbildningen, särskilt när det gäller nya lärandemiljöer, verktyg och pedagogiska metoder, med ett särskilt fokus på digitalisering. IKT-baserad simulator och verktyg för virtuell och förstärkt verklighet kan leda till en väsentlig modernisering och innovation av tillhandahållandet av yrkesutbildning samt öka effektiviteten och tillgängligheten jämfört med dyr fysisk utrustning. Detta kan vara särskilt värdefullt för små företag och för lärlingsutbildning i små och medelstora företag.

Nya typer av kompetens kan förvärfvas genom kollaborativ undervisning och ämnesövergripande och projektbaserat lärande. En annan aspekt av attraktionskraften är **övergångsmöjligheter**: utbildningssystemen bör möjliggöra både vertikala och horisontella vägar mellan yrkesutbildning, allmän skolutbildning, högre utbildning och vuxenutbildning. Program för högre yrkesutbildning bör utvidgas ytterligare för att stödja ökade behov av avancerade yrkeskunskaper. Högkvalitativa vägledningstjänster kan också göra yrkesutbildningen mer attraktiv.

Internationalisering, gränsöverskridande rörlighet, inbegripet virtuella yrkestävlingar³⁵, starka kopplingar till övriga utbildningssektorer, forskning och arbetsmarknad är nyckeln till en förnyelse av hur yrkesutbildningen utformas och tillhandahålls.

Kvaliteten på yrkesutbildningen kan bara höjas med välutbildade och motiverade **lärare och utbildare**. Anställda inom yrkesutbildningen måste få stöd när det gäller kompetensutveckling och verktyg för att lära sig ny teknik, arbeta i en mångkulturell miljö och förstå de förändrade behoven på arbetsmarknaden. Motivation, karriärutveckling och välbefinnande hos lärare och utbildare inom yrkesutbildningen är nyckeln till att göra deras yrke mer attraktivt. Så kallade hybridlärare – anställda som arbetar deltid i ett företag och deltid som lärare på en yrkesutbildning – kan potentiellt bidra till ett ökat, bättre och mer strukturerat samarbete mellan yrkesskolor och företag. Hybridlärare kan bidra med innovation till en skolbaserad miljö och avhjälpa problemet med både den allt större bristen på yrkeslärare och yrkeslärarnas ökande ålder. Det här utgör en intressant karriärmöjlighet för enskilda personer och ger fördelar för både skolor och företag, bland annat genom delade lönekostnader.

5. Yrkesutbildning främjar lika möjligheter

Yrkesutbildning av god kvalitet bidrar även till **inkludering av utsatta grupper**. Detta innebär att en bred tillgänglighet måste säkerställas och kvarvarande hinder för deltagande avlägsnas, även för personer med funktionsnedsättningar, lågkvalificerade vuxna, etniska

³⁵ Yrkestävlingar innebär ökad synlighet och ökat erkännande för yrkesutbildade, och visar hur viktigt det är med kompetens både för ekonomisk tillväxt och personlig framgång. De etablerar höga standarder för framstående yrkeskunskap inom olika yrken och mäter hur dessa standarder uppnås genom tävlingarna. De inspirerar unga tävlande att nå nya höjder och hjälper dem att göra ett yrke av sin passion.

minoriteter, inbegripet romer, och personer med invandrarbakgrund. Det kan också underlätta hanteringen av oron för bristande jämlikhet, som uppstått under covid-19-krisen, vad gäller tillgång till digitala utbildningsverktyg, internetanslutning och nödvändiga it-enheter. Riktade åtgärder och flexibla utbildningsformat kan förebygga att studerande inte går klart sin yrkesutbildning och ge dem som hoppat av möjligheter att fortsätta utbildningen.

Det finns också ett behov av att ta itu med könsdiskriminering genom att främja balansen mellan traditionellt manliga och kvinnliga yrken, inbegripet att uppmuntra kvinnor att delta i yrkesutbildning inom traditionellt ”manliga” yrken och män inom traditionellt ”kvinnliga” yrken.

6. Yrkesutbildningen bygger på en kultur av kvalitetssäkring (se ovan)

7. Genomförande på nationell nivå

Hållbara partnerskap mellan alla relevanta berörda parter är nyckeln till att uppnå **verkningsfull styrning inom yrkesutbildningen**. Medlemsstaterna uppmanas att utnyttja befintliga EU-verktyg på bästa sätt, såsom Europass, EFQ (den europeiska referensramen för kvalifikationer) och Esco (den europeiska klassificeringen av färdigheter, kvalifikationer och yrken), och maximera synergieffekterna mellan dem, också med syftet att främja ett automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer och examensbevis från yrkesutbildningar och av resultaten av studieperioder utomlands. EU:s fonder och instrument fokuserar även fortsättningsvis på kompetens och ger möjligheter till finansiering av yrkesutbildningsreformer. För ett mer verkningsfullt och effektivt genomförande av rekommendationen föreslås att ansvariga nationella myndigheter fastställer åtgärder som ska vidtas för genomförandet av denna rekommendation på nationell nivå inom ett år efter antagandet, genom att bygga vidare på relevanta befintliga nationella arrangemang och befintliga budgetramar och genomföra dem fullt ut.

Stöd på EU-nivå

Förslaget syftar till att på nytt bekräfta den centrala rollen för den rådgivande trepartskommittén för yrkesutbildning vad gäller EU:s styrning av yrkesbildningspolitiken, samtidigt som en mer strukturerad arbetsmetod på grundval av ett löpande arbetsprogram efterlyses. Ett ökat samarbete med andra viktiga berörda parter efterlyses också, såsom företrädare för studerande och anordnare av yrkesutbildning.

Förslaget innebär inte någon ändring av de mer övergripande styrstrukturerna inom området kompetens och utbildning.

EU-kommissionens stöd till medlemsstaterna med syftet att genomföra den här rekommendationen kan utnyttjas gradvis genom ett ökat stöd för strukturella reformer av lärlingsutbildning genom tjänsten för stöd till lärlingsutbildning³⁶ och en ny satsning på den europeiska alliansen för lärlingsutbildning tillsammans med ungdomsgarantin samt utökade stödtjänster för yrkesutbildning tillsammans med Cedefop. Verksamheten kan omfatta en rad tjänster, inbegripet ömsesidigt lärande, expertrådgivning, benchlearning, analyser och kapacitetssuppleering för genomförandet av denna rekommendation.

³⁶ Som den viktigaste delen i uppföljningen av rådets rekommendation om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet lanserade kommissionen en tjänst för stöd till lärlingsutbildning i november 2018. Syftet är att bistå medlemmar i den europeiska alliansen för lärlingsutbildning i arbetet med att ta fram fler och bättre lärlingsutbildningar genom ett kunskaps- och nätverksnav. Det innefattar även benchlearning, en metod där riktmärkning kombineras med ömsesidigt lärande, som ger en strukturerad process för ömsesidigt lärande mellan medlemsstaterna om förbättring av lärlingsutbildningssystemen.

Plattformer för yrkeskunskapscentrum syftar till att främja en uppåtgående konvergens av högsta kvalitet inom yrkesutbildningen, på två nivåer:

1. Nationell nivå: i ett givet lokalt sammanhang, förankra yrkeskunskapscentrumen i de lokala innovationsekosystemen och klustren och fungera som centrum för teknikspridning för små och medelstora företag, inbegripet digitala inlärningsverktyg (IKT-baserade simulatorer, virtuell och förstärkt verklighet) och koppla samman dem på EU-nivå.
2. Internationell nivå³⁷: via plattformer för yrkeskunskapscentrum för att skapa referenspunkter i toppklass för yrkesbildning genom att föra samman yrkeskunskapscentrum som är intresserade av vissa sektorer/yrken (t.ex. flygteknik, virtuella utbyten, grön och cirkulär teknik, IKT, hälso- och sjukvård) eller innovativa metoder (t.ex. digitala lösningar, artificiell intelligens) för att ta itu med samhällsutmaningar (t.ex. klimatförändringar, utarmning av naturresurser, knappa resurser, föroreningar, uppnående av målen för hållbar utveckling, integration av invandrare, omskolning av personer med låga kvalifikationer).

Plattformarna kommer att vara öppna både för länder med välutvecklade system för hög kvalitet inom yrkesutbildning och för länder som arbetar med att utveckla liknande metoder, med syfte att utforska yrkesutbildningsinstitutioners potential att ha en proaktiv roll när det gäller att stödja tillväxt, konkurrenskraft och innovation. Plattformarna för yrkeskunskapscentrumen är inte avsedda att leda till helt nya institutioner eller ny infrastruktur för yrkesutbildningen. I stället syftar de till att sammanföra ett antal lokala/regionala partner, såsom nya och befintliga anordnare av yrkesutbildning, institutioner för högre utbildning, inbegripet universitet för tillämpad vetenskap och tekniska högskolor, forskningsinstitutioner, forskningscenter, kluster, företag, särskilt mikroföretag och små och medelstora företag, handelskammare och näringslivsorganisationer, arbetsmarknadens parter, råd för branschspecifik kompetens, yrkes- och branschorganisationer, nationella och regionala myndigheter och utvecklingsorgan, offentliga arbetsförmedlingar osv.

Självbedömningsverktyget *Selfie*, som är ett stöd för utbildningsinstitutioner i att ändamålsenligt använda digital teknik i undervisning och lärande, kan få en viktig roll. Verktöget ska utvecklas ytterligare och utökas för att omfatta samarbete med arbetsgivare i program för arbetsplatsförlagt lärande. Eqavet-ramen är anpassad att även inkludera kvalitetskriterier/deskriptorer som rör digitaliseringen av undervisning och lärande, även genom användning av *Selfie*-verktöget. Verktöget ska utvecklas ytterligare och utökas för att omfatta samarbete med arbetsgivare i program för arbetsplatsförlagt lärande. Eqavet-ramen är anpassad att även inkludera kvalitetskriterier/deskriptorer som rör digitaliseringen av undervisning och lärande, även genom användning av *Selfie*-verktöget.

Yrkesutbildningssystemen i EU har potential att etablera sig som en *global referenspunkt för kompetensutveckling*. Det finns ett antal åtgärder som kan vidtas på EU-nivå som kan främja europeiskt ledarskap på den globala utbildningsmarknaden, t.ex. stöd till internationaliseringen av yrkesutbildningssystem och främjande av yrkestävlingar eller kommunikationskampanjer för att göra yrkesutbildningen mer attraktiv och ge den en bättre image.

Ett innovativt inslag som stöder spetskompetens och internationalisering i fråga om yrkesutbildning är konceptet med *europeiska yrkesbasprofiler* som kan ange en viss del av det

³⁷ Detta avser både EU och utanför EU. De internationella plattformarna för yrkeskunskapscentrum måste inkludera EU-länder och kan även inkludera andra länder i den mån deras deltagande bidrar med ett mervärde till plattformen.

gemensamma utbildningsinnehållet på EU-nivå. Som del av Europass-plattformen, och där så är möjligt kompletterat med av digitalt innehåll om yrkesutbildning, har profilerna potential att avsevärt underlätta utbytesmöjligheter för studerande och arbetstagare, automatiskt erkännande av yrkesutbildningskvalifikationer och resultat av studieperioder utomlands samt utarbetandet av gemensamma kvalifikationer, läroplaner och mikromeriter för yrkesutbildningen.

Med målet att stärka den europeiska aspekten av ökad transparens och ökat förtroende föreslås i förslaget att *inbördes utvärdering av kvalitetssäkring införs* inom yrkesutbildningen. Inriktningen på den europeiska aspekten är en logisk fortsättning på de framgångsrika åtgärder som vidtagits sedan Eqavet-rekommendationen antogs 2009 och som har hjälpt de flesta av länderna att fastställa, se över och finslipa sina kvalitetssäkringssystem. Formatet och arbetsmetoderna för denna förstärkta europeiska aspekt, som syftar till ökad transparens och ökat förtroende genom en inbördes utvärdering, behöver diskuteras ytterligare med alla relevanta berörda parter.

Anordnare av yrkesutbildning och deras sammanslutningar är viktiga aktörer i genomförandet av reformerna av yrkesutbildningen på nationell nivå och är av direkt betydelse för genomförandet av EU:s politik och initiativ. De är informationsförmedlare som kan sprida yrkesutbildningens politiska agenda och god praxis som utbyts på EU-nivå, men ger också återkoppling och sakkunskap avseende kommissionens politiska förslag ur ett gräsrotsperspektiv. Det finns ett behov av att *stärka en strukturerad dialog med anordnare av yrkesutbildning i syfte att ge dessa aktörer befogenhet och en tydligare roll i samarbetet mellan yrkesutbildningar på EU-nivå*.

Användning av EU-fonder och EU-program (t.ex. Next Generation EU [faciliteten för återhämtning och resiliens, React-EU], Europeiska socialfonden+, Europeiska regionala utvecklingsfonden, InvestEU, Erasmus+, Horisont Europa, Interreg, programmet för ett digitalt Europa, mekanismen för en rättvis omställning, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling) för att stödja genomförandet av åtagandena i det här förslaget kommer att uppmuntras.

Särskilt har den föreslagna faciliteten för återhämtning och resiliens och React-EU potential att minska de socioekonomiska effekterna av omställningen och covid-19-pandemin. Framför allt kan stödet öka till lärlingsutbildning, digitalisering av yrkesutbildningsinstitutioner och de påskyndade yrkesutbildningsreformerna som stöder ett smidigt införande av omskolningsprogram av hög kvalitet som stöd vid omställningar i arbetslivet för dem som arbetar i branscher som drabbats hårt av krisen.

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION,
med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 166 och 165,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) I EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna³⁸ erkänns utbildning och tillgång till yrkesutbildning och fortbildning som en rättighet och i FN:s mål för hållbar utveckling är målet att det senast 2030³⁹ finns jämlik tillgång för alla kvinnor och män till överkomlig och högkvalitativ teknisk utbildning, yrkesutbildning och utbildning på universitets- och högskolenivå, och en betydande ökning av antalet unga och vuxna med relevant kompetens, inbegripet teknisk och yrkesmässig kompetens, för sysselsättning, anständiga arbetstillfällen och entreprenörskap.
- (2) I den europeiska pelaren för sociala rättigheter⁴⁰, som proklamerades den 17 november 2017, fastställs ett antal principer som stöd för rättvisa och välfungerande arbetsmarknader och välfärdssystem, däribland den första principen om rätten till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande och den fjärde principen om aktiva arbetsmarknadsåtgärder.
- (3) Ett innovativt yrkesutbildningssystem av hög kvalitet ger människor kompetens för arbete, vilket hjälper dem att anpassa sig till och uppnå resultat för den digitala och den gröna omställningen, klara av nödsituationer och ekonomiska chocker och samtidigt stödja ekonomisk tillväxt och social sammanhållning. Det ger dem därmed kompetens som hjälper dem att få eller skapa jobb som efterfrågas på arbetsmarknaden.
- (4) Det är viktigt med en kraftfull yrkesutbildningspolitik för att uppnå målet att främja en kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och en arbetsmarknad som är mottaglig för ekonomiska förändringar, enligt artikel 145 i EUF-fördraget.
- (5) Kommissionens meddelande om den europeiska gröna given⁴¹ är EU:s nya tillväxtstrategi som syftar till att förändra både ekonomi och samhälle och leda in dem på en mer hållbar väg. Skolor, utbildningsinstitutioner och universitet är väl lämpade att engagera elever, föräldrar, företag och samhället i stort i de förändringar som krävs för att omställningen ska lyckas. Proaktiv kompetensutveckling och omskolning är nödvändigt om man ska kunna dra nytta av den gröna omställningen.

³⁸ EUT C 326, 26.10.2012.

³⁹ <https://sustainabledevelopment.un.org/?menu=1300>

⁴⁰ Dok. 13129/17.

⁴¹ COM(2019) 640 final.

- (6) I kommissionens meddelande *Ett starkt socialt Europa för rättvisa omställningar*⁴² betonas behovet av att sätta kompetens, anställbarhet och humankapital i fokus, genom en uppdaterad europeisk kompetensagenda för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft⁴³, som åtföljs av ett förslag till rådets rekommendation om yrkesutbildning. Där aviseras även ytterligare arbete med det europeiska området för utbildning och en ny ram för utbildningssamarbete med medlemsstaterna.
- (7) I kommissionens meddelande *En ny industristrategi för EU*⁴⁴ efterlyses beslutsamma åtgärder för att göra livslångt lärande till verklighet för alla och säkerställa att utbildningen håller jämna steg med och uppnår resultat för de båda omställningarna. I strategin efterlyses också högre yrkesutbildning för att förse arbetsmarknaden med fler forskare, ingenjörer och tekniker. I den nya handlingsplanen för den cirkulära ekonomin⁴⁵ och EU:s strategi för biologisk mångfald 2030⁴⁶ framhålls kompetensens viktiga roll i omställningen till en grön och ren ekonomi.
- (8) I kommissionens meddelande om en strategi för små och medelstora företag för ett hållbart och digitalt EU⁴⁷ betonas att tillgången till kompetent personal och erfarna chefer har blivit det största problemet för en fjärdedel av EU:s mikroföretag och små och medelstora företag⁴⁸ och att bristen på kompetent personal är det största hindret för nya investeringar i hela EU⁴⁹. Yrkesutbildning är särskilt relevant för små och medelstora företag för att säkerställa att deras arbetskraft har den kompetens som behövs.
- (9) I kommissionens meddelande *En jämlikhetsunion: jämställdhetsstrategi 2020–2025*⁵⁰ betonas vikten av yrkesutbildning för kvinnor och män för att säkerställa en jämn könsfördelning i yrken som traditionellt sett är manliga eller kvinnliga, i syfte att bekämpa könsstereotyper.
- (10) Kommissionens meddelande om EU-budgeten som motor i den europeiska återhämtningsplanen⁵¹ innehåller en kraftfull och omfattande plan för EU:s återhämtning. Planen bygger på solidaritet och rättvisa, och är fast förankrad i unionens gemensamma principer och värden. I planen står hur den europeiska ekonomin kan rivstarta, bidra till den gröna och digitala omställningen och utvecklas i en mer rättvis, motståndskraftig och hållbar riktning för framtidens generationer.
- (11) Sedan 2013 har ungdomsgarantin⁵² hjälpt ungdomar att komma in på arbetsmarknaden genom ett högkvalitativt erbjudande om sysselsättning, vidareutbildning, lärlingsutbildning eller praktik inom fyra månader efter det att de blivit arbetslösa eller slutat skolan. Yrkesutbildningen har varit verkningsfull när det gäller att underlätta övergången till arbetsmarknaden för unga som riskerar att stängas ute från den. I framtiden kan en attraktiv yrkesutbildning med relevans för arbetsmarknaden, särskilt lärlingsutbildning, spela en ännu större roll inom ramen för ungdomsgarantin för att

⁴² COM(2020) 14 final.

⁴³ COM(2020) 274 final.

⁴⁴ COM(2020) 102 final.

⁴⁵ COM(2020) 98 final.

⁴⁶ COM(2020) 380 final.

⁴⁷ COM(2020) 103 final.

⁴⁸ SAFE-undersökningen 2019, https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/safe/html/index.en.html

⁴⁹ EIB:s investeringsrapport 2018/2019, <https://www.eib.org/en/publications/investment-report-2018>

⁵⁰ COM(2020) 152 final.

⁵¹ COM(2020) 442 final.

⁵² EUT C 120, 26.4.2013, s. 1.

förhindra att unga blir arbetslösa och förbereda dem för möjligheterna på framtidens arbetsmarknad, i synnerhet som en del av den gröna och den digitala omställningen.

- (12) Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska socialfonden⁵³ syftar till att säkerställa bättre arbetsmarknadsrelevans för utbildningssystem och jämlik tillgång till möjligheter till livslångt lärande för alla, genom kompetensutveckling och omskolning.
- (13) Enligt kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Erasmus: I unionens program för utbildning, ungdom och idrott och om upphävande av förordning (EU) nr 1288/2013 föreskrivs att den integrerade karaktären hos programmet för 2014–2020 som omfattar lärande i alla sammanhang – formellt, icke-formellt och informellt lärande samt lärande i alla skeden av livet – bör bibehållas för att främja flexibla utbildningsvägar som gör det möjligt för enskilda personer att utveckla de färdigheter som behövs för att möta utmaningarna i dagens värld.
- (14) Den här rekommendationen bygger på ett antal initiativ på utbildnings- och kompetensområdet som har tagits fram på EU-nivå, enligt sammanfattning i bilaga I, och kommer att bidra till den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft, den uppdaterade handlingsplanen för digital utbildning, det europeiska området för utbildning och den strategiska ramen för samarbete på utbildningsområdet.
- (15) Den här rekommendationen uppfyller målet för det europeiska området för utbildning att skapa verkligt utrymme för lärande inom EU, där hög kvalitet och inkluderande utbildning inte hindras av gränser och som syftar till att avlägsna hinder för erkännande av utbildning och kvalifikationer från högre utbildning och studieperioder utomlands, och arbeta för en smidigare gränsöverskridande validering av intyg på utbildning och livslångt lärande.
- (16) Genom att bygga vidare på prioriteringarna för ett närmare europeiskt samarbete inom yrkesutbildning (Köpenhamnsprocessen), som antogs genom en rådsresolution den 19 december 2002⁵³, fortsatte målen om högkvalitativ och flexibel yrkesutbildning och gränsöverskridande rörlighet att vara i fokus för den globala visionen om en modernisering av yrkesutbildningen enligt de ansvariga ministrarna i Bryggekommunikén från 2010⁵⁴.
- (17) I Riga-slutsatserna av den 22 juni 2015⁵⁵ enades ministrarna med ansvar för yrkesutbildning om ett antal prioriteringar för att stödja att denna vision blir verklighet, såsom den införlivats i 2015 års gemensamma rapport från rådet och kommissionen om genomförandet av den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020)⁵⁶ och i den nya kompetensagendan för Europa från 2016⁵⁷, vilket innebar ytterligare stöd till unionens yrkesutbildningspolitik med ett tydligare fokus på att vara attraktiv och hålla hög kvalitet.
- (18) I Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättande av en europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (Eqavet)⁵⁸ fastställdes en referensram som stöd för medlemsstaterna i arbetet med att förbättra

⁵³ EGT C 13, 18.1.2003

⁵⁴ <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/bruges-communication>

⁵⁵ https://www.izm.gov.lv/images/RigaConclusions_2015.pdf

⁵⁶ EUT C 417, 15.12.2015, s. 25.

⁵⁷ COM(2016) 381 final

⁵⁸ EUT C 155, 8.7.2009.

kvaliteten på yrkesutbildningssystemen och för att bidra till ökad transparens mellan medlemsstaterna vad gäller utvecklingen av yrkesutbildningspolitiken. Under tio år av genomförande har Eqavet stimulerat reformer i de nationella kvalitetssäkringssystemen, men har inte bidragit avsevärt till ökad transparens vad gäller kvalitetssäkringsåtgärder. Dessutom har Eqavet främst tillämpats i skolbaserad grundläggande yrkesutbildning. Därför bör Eqavet-ramen från 2009 integreras i denna rekommendation och utökas med delar som åtgärdar bristerna i dess genomförande i förhållande till kvaliteten på läranderesultat, certifiering och bedömning, samråd med berörda parter, lärares och utbildares roll, arbetsplatsförlagt lärande och flexibilitet i yrkesutbildningen. I syfte att förbättra det ömsesidiga lärandet, öka transparensen och konsekvensen i kvalitetssäkringsåtgärder vad gäller tillhandahållandet av yrkesutbildning och förbättra det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna bör ömsesidiga utvärderingar av kvalitetssäkring på systemnivå införas på EU-nivå.

- (19) I Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättandet av ett europeiskt system för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet)⁵⁹ fastställdes målet att förbättra erkännande, ackumulering och överföring av läranderesultat, genom att ge stöd till rörlighet och livslångt lärande samt till inrättandet av ett EU-system för yrkesutbildningsmeriter. Under de tio år som Ecvet har genomförts har rekommendationen i stor utsträckning bidragit till utvecklingen av utbyteserfarenheter av högre kvalitet, genom användning och dokumentation av utbildningsmoduler. Konceptet med Ecvet-poäng har dock inte använts generellt och Ecvet har inte lett till utvecklingen av EU-system för yrkesutbildningsmeriter. Därför bör denna rekommendation från rådet innehålla de centrala principerna i Ecvet (t.ex. utbildningsmoduler) som rör flexibilitet. Ecvet-redskapen (t.ex. lärandeavtal och samförståndsavtal), som stöder rörligheten för studerande på yrkesutbildningar, ska utvecklas ytterligare inom ramen för andra EU-instrument, såsom dem som stöds inom programmet Erasmus+. För yrkeskvalifikationer på eftergymnasial och högskole- och universitetsnivå kan det europeiska systemet för överföring och ackumulering av studiemeriter tillämpas, eftersom det redan är praxis.
- (20) I rådets rekommendation av den 15 mars 2018 om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet⁶⁰ identifieras 14 huvudkriterier som medlemsstaterna och berörda parter bör använda för att ta fram högkvalitativa och ändamålsenliga lärlingsutbildningar som säkerställer både lärlingarnas arbetsrelaterade kompetensutveckling och deras personliga utveckling.
- (21) Cedefop har övervakat de prioriteringar som man enades om i Riga-slutsatserna av den 22 juni 2015 och enligt övervakningen har länderna gjort framsteg på ett antal områden vad gäller moderniseringen av yrkesutbildningen, särskilt avseende lärlingsplatser och arbetsplatsförlagt lärande, kvalitetssäkring, inrättande av mekanismer för kompetensprognoser och rådgivande organ med arbetsmarknadens parter, ökade övergångsmöjligheter och flexibilitet och på senare tid ett ökat fokus på digital kompetens. Men mot bakgrund av den gröna och digitala omställningen finns det behov av att väsentligt utöka och förbättra utbudet av fortsatt yrkesutbildning för både unga och vuxna, samtidigt som man gör den grundläggande yrkesutbildningen mer attraktiv och höjer kvaliteten.
- (22) I många länder finns initiativ i syfte att främja spetskompetens inom yrkesutbildningen och för att bättre koppla yrkesutbildningen till ekosystem för innovation och

⁵⁹ EUT C 155, 8.7.2009.

⁶⁰ EUT C 153, 2.5.2018.

kompetens. Genom att utgå från dessa exempel har lyckade försök med yrkeskunskapscentrum gjorts, med målet att bli referenspunkter i världsklass för utbildning inom särskilda områden, både för grundutbildning och fortsatt kompetensutveckling och omskolning.

- (23) I sitt yttrande om framtidens yrkesutbildning⁶¹, som antogs i december 2018, fastställde den rådgivande kommittén för yrkesutbildning en vision om en förstklassig, inkluderande och livslång yrkesutbildning som uppfyller framtidens krav till följd av såväl ekonomiska och tekniska förändringar som förändringar i samhället. Genom detta yttrande uppmanades kommissionen att upprätta ett förslag för att effektivisera och konsolidera EU:s politiska ram för yrkesutbildning, styrningen av den och befintliga instrument i form av en övergripande rekommendation från rådet.
- (24) I denna rekommendation avses med yrkesutbildning utbildning som syftar till att förse unga och vuxna med kunskap, färdigheter och/eller kompetens som krävs i särskilda yrken eller mer allmänt på arbetsmarknaden och som kan tillhandahållas i formella och icke-formella sammanhang, på alla nivåer inom den europeiska referensramen för kvalifikationer, även på högskole- och universitetsnivå.
- (25) Denna rekommendation är inte bindande och därmed förenlig med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna och bör genomföras i enlighet med EU-rätten, nationell rätt och praxis. I synnerhet påverkar denna rekommendation inte direktiv 2005/36/EG⁶², ändrat genom direktiv 2013/55/EU⁶³, om erkännande av yrkeskvalifikationer och ordningen för automatiskt erkännande däri.

HÄRMED REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA ATT:

- (a) arbeta för att genomföra en yrkesutbildningspolitik på EU-nivå som
- *förser både unga och vuxna med den kompetens som behövs för att utvecklas på en arbetsmarknad och i ett samhälle i förändring och hantera återhämtningen och de rättvisa omställningarna till en grön och digital ekonomi, i tider av demografiska förändringar och genom alla konjunkturcykler,*
 - *säkerställer inkludering och lika möjligheter och bidrar till att motståndskraft, social rättvisa och välbefinnande uppnås och*
 - *fastställer yrkesutbildningen i EU som en global referens för kompetensutveckling,*
- (b) använda åtgärder och investeringar för att genomföra denna politik, i enlighet med principerna som anges nedan i punkterna 1–23, och
- (c) arbeta för att senast 2025 uppnå följande **mål**, som ingår i relevanta EU-ramar för övervakning, inbegripet utbildningsområdet och sysselsättnings- och socialpolitik:
- **Andelen sysselsatta utexaminerade bör vara minst 82 %⁶⁴.**
 - **60 % av nyutexaminerade från en yrkesutbildning deltar i arbetsplatsförlagt lärande under sin yrkesutbildning⁶⁵.** Detta mål avser alla former av arbetsplatsförlagt

⁶¹ <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=20479&langId=en>

⁶² EUT L 255, 30.9.2005.

⁶³ EUT L 354, 28.12.2013.

⁶⁴ Detta kommer att täcka åldersgruppen 20–34 år med minst gymnasieutbildning som har avslutat sin utbildning för 1–3 år sedan.

⁶⁵ Detta kommer att täcka åldersgruppen 15–34 år som har avslutat sin utbildning för 1–3 år sedan. Indikatorn kommer att baseras på data som samlas in från och med 2021 som del av EU:s arbetskraftsundersökning.

lärande och kommer därmed att bidra till fler möjligheter till lärlingsutbildning som kan få stöd genom ungdomsgarantin.

- **8 % av de studerande på en yrkesutbildning deltar i ett utbyte i utbildningssyfte utomlands⁶⁶.**

Yrkesutbildningen är flexibel i fråga om anpassning till dynamiska förändringar på arbetsmarknaden

1. Yrkesutbildningsprogram erbjuder en väl avvägd blandning av **yrkeskunnande och tekniska färdigheter** som är anpassad till alla konjunkturcykler, ständigt föränderliga arbeten och arbetsmetoder och **nyckelkompetenser⁶⁷**, däribland stabil grundkompetens, digitala och generella färdigheter, grön kompetens och livskunskap, som ger en stabil grund för motståndskraft, livslång anställbarhet, social inkludering, aktivt medborgarskap och personlig utveckling.
2. Läroplaner för yrkesutbildning, programerbjudanden och kvalifikationer uppdateras löpande genom användning av **kraftfull kompetensinventering** (dvs. system för uppföljning av utexaminerade, mekanismer för kompetensprognoser, också på sektorsnivå och regional nivå).
3. Anordnare av yrkesutbildning har rätt grad av **självständighet, flexibilitet, stöd och finansiering** för att snabbt kunna anpassa utbildningsutbudet efter förändrade kompetensbehov, den gröna och den digitala omställningen samt konjunkturcykler.
4. Yrkesutbildningsprogram på alla nivåer innehåller **arbetsplatsförlagt lärande** som utvecklas vidare även inom fortsatt yrkesutbildning. **Lärlingsprogram⁶⁸** utvecklas ytterligare, för att förstärka erbjudandena genom ungdomsgarantin⁶⁹, och kompletteras med lämpligt stöd⁷⁰ och lämpliga åtgärder för en mer stabil tillgång till lärlingsplatser och hantering av särskilda utmaningar i små företag.

Flexibilitet och utvecklingsmöjligheter är själva kärnan i yrkesutbildningen

5. Yrkesutbildningsprogrammen är **individanpassade och elevcentrerade** och erbjuder tillgång till lärande genom direktkontakt, digitalt eller en blandning av dessa, flexibla utbildningsvägar i modulform som erkänner resultat från både icke-formellt och informellt lärande samt ger fler karriär- och utbildningsmöjligheter. Program för fortsatt yrkesutbildning utformas för att snabbt kunna anpassas efter bransch, företag eller enskilda kompetensutvecklings- och omskolningsbehov.
6. Yrkesutbildningsprogrammen bygger på **moduler eller enheter för läranderesultat** med valideringsmekanismer som möjliggör överföring, erkännande och ackumulering av enskilda personers läranderesultat med målet att erhålla en kvalifikation, partiell kvalifikation eller mikromerit, enligt vad som är relevant⁷¹.

⁶⁶ Detta mäts som andelen utbytesstuderande under ett kalenderår, som en andel av en kohort av utexaminerade från yrkesutbildningar samma år. Indikatorn kommer att baseras på utbytesdata från Erasmus+ och data från Unesco, OECD och Eurostat om utexaminerade från yrkesutbildningar. Där så är lämpligt kan även data från nationella myndigheters utbytesprogram användas för att komplettera uppgifterna från Erasmus+.

⁶⁷ Enligt rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om nyckelkompetenser för livslångt lärande.

⁶⁸ Enligt rådets rekommendation av den 15 mars 2018 om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet.

⁶⁹ Enligt rådets rekommendation av den 22 april 2013 om inrättandet av en ungdomsgaranti.

⁷⁰ Dessa kan omfatta företagsinterna utbildningscentrum.

⁷¹ Enligt rådets rekommendation av den 20 december 2012 om validering av icke-formellt och informellt lärande.

Yrkesutbildning är en drivkraft för innovation och tillväxt och en förberedelse inför en rättvis digital och grön omställning och för yrken inom områden där det råder hög efterfrågan

7. Yrkesbildningen blir motståndskraftig genom att den integreras i strategier för ekonomi, industri och innovation, inbegripet sådana som är kopplade till **återhämtningen och den gröna och den digitala omställningen**. Följden är att utbudet av **fortsatt yrkesutbildning** måste utökas väsentligt genom att främja förvärvande av entreprenörsfärdigheter och digital och grön kompetens enligt vad efterfrågan kräver.
8. **Yrkeskunskapscentrum** fungerar som katalysatorer för lokala företagsinvesteringar, stöder återhämtningen, den gröna och den digitala omställningen, strategier för innovation och smart specialisering på både EU-nivå och regional nivå, utveckling av yrkesutbildning på högre kvalifikationsnivåer (nivåerna 5–8 i den europeiska referensramen) och tillhandahåller innovativa tjänster, såsom kluster och företagskuvöser för nystartade företag och teknikinnovation för små och medelstora företag samt innovativa omskolningslösningar för arbetstagare som riskerar uppsägning.
9. Yrkesutbildningsinstitutioner har tillgång till den senaste infrastrukturen, har genomfört **digitaliseringsstrategier**⁷² och införlivar **miljömässig** och **social hållbarhet** i sina program och organisationsförvaltning, och bidrar därmed till genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling.

Yrkesutbildning är ett attraktivt val baserat på ett modernt och digitaliserat tillhandahållande av utbildning

10. **Program för högre yrkesutbildning**, på nivå 5–8 i den europeiska referensramen, ska utvecklas ytterligare som stöd för ett växande behov av högre yrkesutbildning.
11. Yrkesutbildningen är en del av **det livslånga lärandet** och det finns **flexibla vägar med övergångsmöjligheter** mellan både grundläggande och fortsatt yrkesutbildning, allmän utbildning och högre utbildning.
12. Yrkesutbildningsprogram tillhandahålls genom en lämplig blandning av **öppna, digitala och deltagarbaserade lärandemiljöer**, däribland arbetsplatser som bidrar till lärande, med stöd av toppmodern och tillgänglig infrastruktur, utrustning och teknik samt mångsidiga pedagogiska metoder och verktyg, särskilt IKT-baserade simulatorer, virtuell och förstärkt verklighet, som ökar tillgängligheten och effektiviteten i tillhandahållandet av utbildning, också för små företag⁷³.
13. **Lärare, utbildare och administratörer** inom yrkesutbildningen genomgår grundläggande utbildning och fortbildning i syfte att leverera högkvalitativ utbildning, främja teknisk och digital kompetens och ändamålsenliga, innovativa utbildningsmetoder, arbeta med digitala inlärningsverktyg och i mångskiftande och mångkulturella miljöer. Deras karriärvägar blir mer attraktiva genom bredare

⁷² T.ex. hjälper självbedömningsverktyget Selfie yrkesutbildningsinstitutioner att använda digital teknik i undervisningen på ett ändamålsenligt sätt och förbättra deras samarbete med arbetsgivare i program för arbetsplatsförlagt lärande.

⁷³ Dessa kan innefatta kollaborativ undervisning, ämnesövergripande och projektbaserat lärande, nya organisationsmetoder inom utbildningsinstitutioner och -företag samt artificiell intelligens.

rekryteringsstrategier, förbättrade utvecklingsmöjligheter, t.ex. hybridlärare/-utbildare⁷⁴, och ett förbättrat samarbete mellan yrkeslärare/-utbildare och företag.

14. Strategier för **internationalisering** stöder en strategi för internationellt samarbete inom yrkesutbildningen, vilket inbegriper EU:s gränsregioner. Dessa strategier bidrar till spridning av framgångsrik nationell praxis i hela världen och till deltagande i internationella **yrkestävlingar**.
15. Det finns möjligheter till **utbyte i utbildningssyfte** för studerande och personal inom yrkesutbildningen, däribland virtuella utbyten, längre utlandsvistelser och vistelser i tredjeländer, vilka underlättas av användning och erkännande av utbildningsmoduler och relevanta EU-verktyg⁷⁵.
16. Tydlig och användarvänlig information om utbildnings- och karriärmöjligheter, liksom valideringsmöjligheter, i hela EU säkerställs genom högkvalitativ **livslång vägledning**, som till fullo utnyttjar digitala tjänster och valideringsmöjligheter.

Yrkesutbildning främjar lika möjligheter

17. Yrkesutbildningsprogrammen är **inkluderande** för utsatta grupper, t.ex. personer med funktionsnedsättning, lågutbildade/lågkvalificerade vuxna, etniska minoriteter, däribland romer, personer med invandrarbakgrund och personer med sämre förutsättningar på grund av geografiska avstånd. Riktade åtgärder och flexibla utbildningsformat förhindrar ungdomar att sluta skolan i förtid och stöder övergången från skola till arbete.
18. Yrkesutbildningsprogrammen är **tillgängliga** via digitala studieplattformar, med stöd av verktyg, enheter och internetanslutning, särskilt för utsatta grupper och människor på landsbygden eller i avlägsna områden.
19. Riktade åtgärder främjar en **jämn fördelning mellan kvinnor och män** i traditionellt manliga eller kvinnliga yrken och motverkar könsstereotyper och andra stereotyper.

Yrkesutbildningen bygger på en kultur av kvalitetssäkring

20. Den **europiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning** (nedan kallad *Eqavet-ramen*) enligt beskrivning i bilaga II ingår i nationella kvalitetssäkringssystem, för både grundläggande och fortsatt yrkesutbildning. Den täcker yrkesutbildning i alla lärandemiljöer (t.ex. skolbaserad utbildning och arbetsplatsförlagt lärande, däribland lärlingsprogram), och alla inlärningstyper (digitala, genom direktkontakt eller en blandning av dem) som tillhandahålls av både offentliga och privata aktörer och bygger på ett antal gemensamma indikatorer för kvalitetssäkring i yrkesutbildning som tillämpas på både system- och anordnarnivå, enligt förteckningen i bilaga II.
21. En **nationell referenspunkt för kvalitetssäkring** inom yrkesutbildning för att även fortsättningsvis föra samman alla relevanta aktörer på nationell och regional nivå så att de kan

⁷⁴ Hybridlärare/-utbildare avser anställda som arbetar deltid i ett företag och deltid som lärare på en yrkesutbildning eller ett yrkeskunskapscentrum. Denna strategi kan potentiellt bidra till ett ökat, bättre och mer strukturerat samarbete mellan yrkesutbildningar och företag. Hybridlärare kan bidra med innovation till en skolbaserad miljö och avhjälpa problemet med både den allt större bristen på yrkeslärare och yrkeslärarnas ökande ålder. Det utgör en intressant karriärmöjlighet för enskilda personer och ger fördelar för både skolor och företag, bland annat genom delade lönekostnader.

⁷⁵ T.ex. mallar för samförståndsavtalet och lärandeavtalet.

- vidta konkreta åtgärder för att genomföra och ytterligare utveckla Eqavet-ramen,
- informera och mobilisera ett brett spektrum av berörda parter, däribland yrkeskunskapscentrum, för att bidra till genomförandet av Eqavet-ramen,
- stödja självbedömning som en kompletterande och effektiv metod för kvalitetssäkring, som gör det möjligt att mäta framstegen och att identifiera områden som måste förbättras, däribland med avseende på digital beredskap hos yrkesutbildningssystem och -institutioner,
- delta aktivt i det europeiska nätverket för kvalitetssäkring inom yrkesutbildning,
- tillhandahålla en uppdaterad beskrivning av de nationella kvalitetssäkringsåtgärderna, grundat på Eqavet-ramen,
- på EU-nivå engagera sig i **ömsesidiga utvärderingar**⁷⁶ av kvalitetssäkring för att öka transparensen och konsekvensen avseende kvalitetssäkringsåtgärder och öka förtroendet mellan medlemsstaterna.

Genomförande på nationell nivå

Medlemsstaterna rekommenderas att vidta åtgärder för att genomföra denna politik på nationell nivå, tillsammans med arbetsmarknadens parter och andra relevanta berörda parter. De bör därmed göra följande:

22. Säkerställa hållbara offentlig-privata **partnerskap** för styrningen av yrkesbildningen. Engagera arbetsmarknadens parter och alla berörda parter, inbegripet yrkesutbildningsinstitutioner, industrier och företag av alla storlekar, offentliga och privata arbetsförmedlingar, förmedlande organ såsom industri-, handels-, och hantverksskammare, yrkes- och branschorganisationer, nationella samordnare för ungdomsgarantin, Europeiska socialfonden och andra EU-initiativ, it-sektorn, yrkeskunskapscentrum, kluster, studerande- och föräldraorganisationer samt lokala, regionala och nationella myndigheter. Främja sådana partnerskap på regional nivå och branschnivå.
23. På bästa sätt utnyttja de **europeiska verktygen för transparens**, såsom den europeiska referensramen för kvalifikationer, det europeiska systemet för överföring av studiemeriter, Europass och Esco, underlätta automatiskt ömsesidigt erkännande av fullständiga eller partiella kvalifikationer, mikromeriter och resultaten av studieperioder utomlands⁷⁷, ge studerande möjlighet att använda de olika funktionerna i Europass (t.ex. registrera erfarenhet, kompetens och kvalifikationer i en onlineprofil som kan användas för yrkesvägledning, digitalt underskrivna meriter och förslag på och sökning efter utbildnings- och jobb-möjligheter, kvalifikationer, validering, erkännande).
24. På bästa sätt utnyttja **EU-fonder och EU-instrument** som stöder reformer inom och/eller investeringar i yrkesutbildning, inbegripet i digitalisering och miljömässig hållbarhet, t.ex. Next Generation EU (faciliteten för återhämtning och resiliens,

⁷⁶ En ömsesidig utvärdering är en typ av ömsesidigt lärande där målet är att stödja förbättringen av och transparensen för kvalitetssäkringsåtgärder på systemnivå, baserat på en viss metod som ska utvecklas av det europeiska nätverket för kvalitetssäkring inom yrkesutbildning.

⁷⁷ Enligt rådets rekommendation av den 26 november 2018 om att främja automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning samt resultat av studieperioder utomlands.

React-EU), Europeiska socialfonden+, SURE, Europeiska regionala utvecklingsfonden, InvestEU, Erasmus+, Horisont Europa, Interreg, programmet för ett digitalt Europa, mekanismen för en rättvis omställning, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och moderniseringsfonden. Stimulera ytterligare investeringar i yrkesutbildning från både offentlig och privat sektor.

25. Fastställa **åtgärder som ska vidtas för genomförandet av denna rekommendation** på nationell nivå inom ett år efter dess antagande och följa upp genomförandet, däribland med lämplig nationell resursfördelning och med ett tydligt fokus på effektivisering av digitaliseringen och den miljömässiga hållbarheten i hela yrkesutbildningssektorn.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS KOMMISSIONEN ATT GÖRA FÖLJANDE:

Genomföra unionens yrkesutbildningspolitik, genom att stödja medlemsstaternas insatser, däribland genom att göra följande:

26. Säkerställa **verkningsfull styrning** av EU:s yrkesutbildningspolitik genom den rådgivande trepartskommittén för yrkesutbildning, på grundval av ett rullande arbetsprogram och i samarbete med generaldirektörerna för yrkesutbildning⁷⁸, företrädare för studerande och anordnare av yrkesutbildning.
27. Säkerställa att EU-politiken om yrkesutbildning fullt ut återspeglas i det fortsatta arbetet med EU:s återhämtningsplan, den europeiska **gröna given** och **den nya industristrategin för EU** och är en del av den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft, **handlingsplanen för digital utbildning**, den övergripande ramen för europeiskt utbildningssamarbete och det **europeiska området för utbildning**.
28. Öka stödet för **strukturella reformer av lärlingsutbildning** genom tjänsten för stöd till lärlingsutbildning och en ny satsning på den europeiska alliansen för lärlingsutbildning tillsammans med ungdomsgarantin. Gradvis öka **stödtjänsterna** för yrkesutbildning i samarbete med Cedefop.
29. Stödja målet att gradvis inrätta och utveckla 50 europeiska plattformar för **yrkeskunskapscentrum** och utforska **europeiska yrkesbasprofiler**, som del av Europass-plattformen, som där så är möjligt kompletteras med digitalt innehåll om yrkesutbildning, med målet att underlätta rörligheten för studerande och arbetstagare, automatiskt erkännande av kvalifikationer och utarbetandet av gemensamma kvalifikationer, läroplaner och mikromeriter för yrkesutbildning.
30. Stödja en högkvalitativ och ändamålsenlig **digitalisering av tillhandahållandet av yrkesutbildning** inom både skolbaserat och arbetsplatsförlagt lärande, genom att främja användningen av **europeiska kompetensramar** och **självbedömningsverktyg**, som t.ex. Selfie,⁷⁹ och utforska möjligheten att genomföra en EU-övergripande enkät till yrkesskolor.
31. Främja **europeisk yrkesutbildning som en global referens för kompetensutveckling**, däribland genom att stödja internationaliseringen av yrkesutbildningssystem i samarbete med Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen, yrkestävlingar och kommunikationskampanjer för att förbättra bilden av yrkesutbildningen och göra den mer attraktiv, och ge användarvänlig tillgång till

⁷⁸ Generaldirektörerna för yrkesutbildning utses av medlemsstaterna. Kommissionen upprätthåller förteckningen över dem, på grundval av uppgifter från medlemsstaterna.

⁷⁹ https://ec.europa.eu/education/schools-go-digital/about-selfie_sv

information om yrkesutbildning och därtill hörande karriärmöjligheter, med utgångspunkt i funktionerna i Europass och genom vidareutveckling av dem.

32. Stödja medlemsstaternas insatser för att genomföra denna rekommendation, genom att öka yrkesbildningsinstitutionernas kapacitet, inklusive digitalisering och miljömässig hållbarhet, och främja forskning inom yrkesutbildning på både nationell nivå och EU-nivå genom finansiering genom relevanta **EU-fonder och EU-program** (Next Generation EU [faciliteten för återhämtning och resiliens och React-EU], Europeiska socialfonden+, SURE, Europeiska regionala utvecklingsfonden, InvestEU, Erasmus+, Horisont Europa, Interreg, programmet för ett digitalt Europa, mekanismen för en rättvis omställning, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, moderniseringsfonden).
33. Säkerställa **kvalitativ och kvantitativ övervakning** i linje med de gemensamma mål som fastställs i denna rekommendation liksom andra relevanta uppgifter, inbegripet om investeringar, och använda dem i den europeiska planeringsterminen och relevanta övervaknings- och rapporteringsramar samt **rapportera** till rådet vart femte år om genomförandet av rekommendationen, med utgångspunkt i Cedefops årliga övervakning.

Denna rekommendation ersätter Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättande av en europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (Eqavet), och Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättande av ett europeiskt system för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet).

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*